

VELKOMMEN TIL SPORENE VED ALBÆK MØLLEBÆK

Den gule rute er ca. 2½ km lang, og den røde er ca. 3½ km. Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelser. God tur.

Sporene går gennem morænelandskabet sydøst for Harridslev - et landskab dannet af den seneste istid. Slugten, som Møllebækken løber i, er en smeltevandskløft, dannet ved slutningen af istiden,

hvor andre smeltevandsstrømme er blevet brudt af tilbageblevne ismasser, hvilket har givet en kraftig strøm vinkelret på Randers fjord. Spredt bevoksning med træer, åbne arealer, vilde planter, græs og landbrugsafgrøder er optimal for vildt som hare, fasan, ræv, rådyr, rovfugle så som musvåge og tårnfalk, en lang række småfugle samt trækkende vadefugle og ænder.

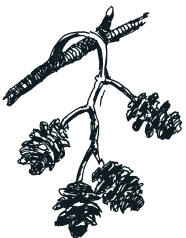
1 GAMMEL LANDBRUGSPLANTE

Sporene starter hvor Møllebækken begynder som åbent vandløb. Syd for regnvandsbassinet vokser en tæt bestand af foderkulsukker - en plante, der i slutningen af 1800-tallet blev dyrket som foderafgrøde på grund af sin kraftige vækst. Planten kræver dog både meget vand og gødning, hvilket findes her, men det kan ikke længere betale sig at dyrke den som afgrøde.

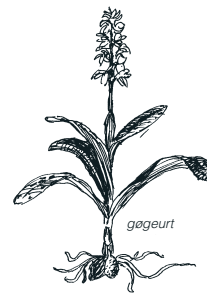
2 ELLEKONGEN OG ELLEPIGERNE

Ved smeltevandskløftens begyndelse vokser der mange rødel. Det er træer, der ofte vokser, hvor der er vand "i bevægelse" i jorden. Fra de danske folkesagn kender vi begreber som "ellekonge", "ellepiger" og "elleskudt". Dette kan meget vel have sin baggrund i, at el oftest gror i fugtige områder som moser, der i forvejen nemt danner grobund for fantasien. El er i øvrigt karakteristisk ved, at den kan samarbejde med nogle særlige bakterier, der kan binde luftens kvælstof. Træet er derfor i stand til selv at danne et af de vigtigste næringsstoffer, det skal bruge for at vokse.

3 ET TYPISK OVERDREV

Fra dette sted på ruten er der en god udsigt over smeltevandskløften og siderne med den karakteristiske overdrevsvegetation med enkeltstående tjørne. De er det eneste, der har kunnet modstå kreaturerne afgræsning. I foråret kan du se både gøgeurt og engblommer i området.

4 FREDEDE SKELDIGER

Digerne stammer fra tiden omkring udskiftningen i 1780. De er etableret omkring de nye jordlodder, der blev udlagt til de nu selvejende landmænd. Jorddigerne skulle holde dyrene inde. Alle tilbageblevne diger er fredede efter naturbeskyttelsesloven.

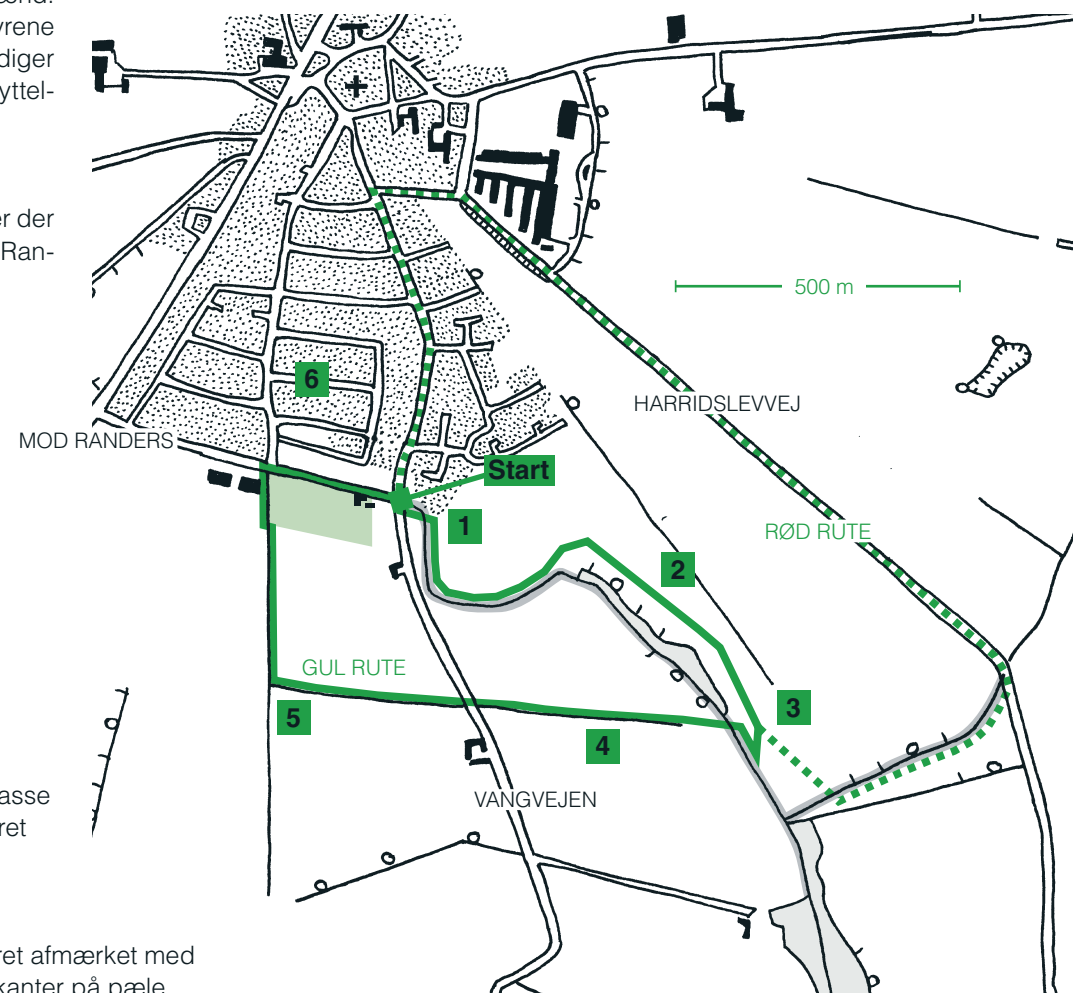
5 UDSIGTSPUNKT

Herfra, 45 m over fjorden, er der en glimrende udsigt over Randers fjord og Grund fjord.

6 EN BY FRA MIDDELALDEREN

Harridslev kan spores tilbage til middelalderen, men der har sikkert været bebyggelse på stedet tidligere. Kirken er fra 1200-årene.

Efter udskiftningen af gårdene i 1780, hvor mange bønder blev selvejere, skiftede man i Harridslev blot ejer - man kom til at høre under Størringsgård kloster. Bønderne i Harridslev blev først selvejere i 1880. Harridslev bestod længe blot af en klynge gårde. Først i 1960'erne begyndte byen at vokse til sin nuværende form.

Se efter den gule folderkasse - her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med gule og røde trekanter på pæle

LANDMANDENS AFGRØDER

Hvede
Hvede er verdens vigtigste kornart, og en af de mest dyrkede i Danmark. Den umodne hvedemark kendes på sin blågrønne farve. Akset i toppen har ingen stak, »hår«. Hveden bruges til dyrefoder og mel.

Byg
Vårbyg og vinterbyg er den mest dyrkede kornart i Danmark. Byg anvendes især til dyrefoder og ølfremstilling. Den kendes let på de lange stakke - de lange »hår«, der sidder på akset i toppen af bygplanten.

Havre
Før i tiden blev der dyrket meget havre som foder til hestene. Umoden havre kendes på sin mørkegrønne farve og aksene, der sidder som små bjælder i toppen af planten. Havre bruges til foder, havregryn, müsli o.lign..

Ærter
Ærteplanten med sine slyngtråde kendes fra køkkenhaven, hvor bælgene, der er ærtens frugt, kan nydes frisk om sommeren. Ligesom kløver, er den i stand til at fiksere kvælstof fra luften. Ærterne dyrkes både til konserves og til foder.

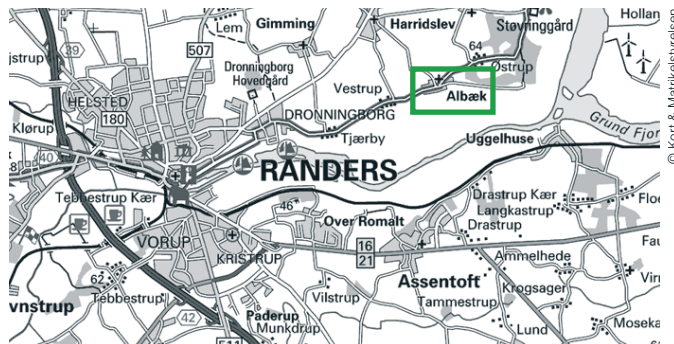
Der kan ske afvigelser fra dette.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

Løvskov Sø/Hav/Vandløb
 Granskov Mose/sump
 Bymæssig bebyggelse

Levende hegn
 Skrånt Jorddige
 Jernbane Sti
 Vej Markvej
 Gul rute Rød rute

4 Henvisning til forklaring

Sporet ved Albæk Møllebæk ligger ca. 6 km nordøst for Randers ved landsbyen Harridslev. Tag evt. bus 238 mellem Randers og Harridslev, stå af i Harridslev. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på inder-siderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 56.494780°, 10.130237°.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejerens private ejendomme, og de har åbnet sporet for færdsel til fods. Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
 Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
 Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
 Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
 Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet
 Tekst: Mogens B. Christensen · Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
 Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
 Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

SPOR0148. Søs Jensen . 6/2003

Sporet ved Albæk Møllebæk

